

Leenprotocollen van Overijssel

In de Overstichtse en Overijsselse leenprotocollen (=leenregisters) staan over een periode van meer dan vier eeuwen de beleningen (overgangen van bezit) opgetekend van ongeveer 2500 boerderijen, landerijen en tiend- en visrechten in Overijssel, Drenthe, Gelderland en het graafschap Bentheim. De leenregisters bevatten ongeveer 25.000 namen van personen, plaatsen, erven en percelen. Deze bron biedt een schat aan informatie over de lokale geschiedenis, maar ook en vooral over de familierelaties van bezitters van lenen. Dit alles uit een periode waarin andere bronnen van informatie over onroerend goed en personen relatief schaars zijn.

Een repertorium is een systematische analyse van de originele documenten. Bij de overgang van het bezit wordt niet alleen de nieuwe bezitter genoemd, maar in vele gevallen ook de familiebetrekking tot de vorige bezitter. De elkaar chronologisch opvolgende aantekeningen brengen dikwijls meerdere generaties van een bepaalde familie in beeld. Ze bieden tevens de mogelijkheid de geschiedenis van het specifieke erve, perceel of recht te volgen; evenals veranderingen in de naamgeving.

Het leenstelsel heeft een ingewikkelde voorgeschiedenis die teruggaat tot in de vroege middeleeuwen. De leenheer gaf de lenen uit aan de leenman. Oorspronkelijk verleende de leenman aan de leenheer bepaalde diensten, bijvoorbeeld militaire hulp. Bovendien was de belening tijdelijk. Na overlijden van de leenman verviel het leen weer aan de leenheer. Geleidelijk aan - zeker na de middeleeuwen - werden de lenen erfelijk in de familie van de leenman, die ze zelfs kon verkopen. Toch bleef er een door het leenrecht geregelde verhouding tussen leenman en leenheer. Dit leenrecht bepaalde onder andere op welke wijze lenen van de ene op de andere leenman konden worden overgedragen; hetzij door vererving hetzij door verkoop. Hiervan is aantekening gehouden in de leenprotocollen.

Overijssel maakte tot 1528 deel uit van het bisdom Utrecht en werd ook wel het Oversticht genoemd. De bisschop was zowel geestelijk als wereldlijk heer. Na 1528 kwam de soevereiniteit over Overijssel aan de vorsten uit het Habsburgse Huis, eerst Karel V en later Philips II. Na de Opstand kwam die soevereiniteit tenslotte aan de Staten van Overijssel. Al deze soevereinen traden op als leenheer. In de leenkamer vond de administratie plaats van de overgang van het bezit van de lenen. De archieven van de leenkamers zijn bewaard gebleven in respectievelijk het Utrechts Archief voor de bisschoppelijke periode en in het Rijksarchief in Overijssel voor de periode 1528 - 1805.

In 1805 is het leenstelsel afgeschaft.

Leenprotocollen Stokkum

To Stichts leen: --- , die tiende to Stockem over Adeling, Hesseling, Zigging, Wanning, Ridering ende over **Hadeboldinc** in den kerspel van Marclo.

Z.d. [1379-1382]

Arnd Sticke.

1394 aug 25

Pilgrim Sticke.

't Guet geheiten Adeling, ende den tienden, groff ende smal, van denselven. Item die tienden, groff ende smal, over Sigging, over Riderinc, over Leting, over Hadebolding, gelegen in den kerspell van Marclo in der buerschap van Stockem. --- . Item Wanync --- in den kerspel van Marclo.

1408 okt 7

Aerndt Sticke na de dood van zijn vader.

1433 aug 2

Gelmer Stycke na de dood van zijn vader Aernt Sticke.

Na een opsomming overeenkomstig die van 1394 volgt hier na een aantal elders gelegen goederen: "Item [den tienden] over Hesseling, Zigging, Rickerding, Adeling, Leting, Hadebolding", zodat deze tienden hier tweemaal vermeld worden.

1433 okt 30

Johan Stick.

Wannyng unde Adeling in den kerspel van Marcloe. Item dese tienden hynnae bescreven als over Hesseling, smal ende groff, over Zigging, smal ende groff, over Ryderyng, smal ende groff, over Adeling, smal ende groff, over Leting, smal ende groff, over Hadebolding, smal ende groff, gelegen in den kerspel van Marcloe.

1579 sep 4

Johan Ripperda na opdracht door zijn broer Eggerich Ripperda, drost van Sallant.

Wanijnc end Adelinck, gelegen in den kerspel van Marckelo. De verschillende tienden worden in deze leenreeks niet meer genoemd.

Den thienden, groff ende smal, over **Zigginck**, over **Rydering**, over **Adeling**, over **Letinge** ende over **Hadebolding**, gelegen in den kerspel van Marckeloe.

1620 sep 15

Unico Ripperda opten Weldam tot zijn goede recht, zoals Eggerich Ripperda daarmee in 1556 was beleend.

Adelinck, gelegen in den kerspel van Marckeloe.

1621 nov 12

Anna Hilaria Ripperda na opdracht door Unico Ripperda opten Weldam. Hulder haar man Conraedt Ludolph van Keppel.

1662 jun 2

Anna Cathrina van Keppel, dochter van wijlen Ludolph Conraet van Keppel en van Anna Hilaria Ripperda, krachtens testament en magescheid. Hulder Rychardt van Rhyn, doctor juris.

1674 okt 9

Joan Ludoff Mulert tot Bakenhagen na de dood van zijn tante Anna Catherina van Keppel genaemt de Wrede. Den hoff tot Adelinck met sijnen toebehooren in Stockum.

1688 mei 15

Johan Ludolph Mulert, zoals zijn grootmoeder Anna Hilaria Ripperda daar in 1621 mee was beleend.

1710 mei 29

Lucia Anna Mulart, Derk Mulart toe den Backenhage, ritmeester, Conraad Willem Mulart, kapitein, benevens hun onmondige zuster en broer Janna Mechtelt en Joan Ludolf Mulart, tesamen na de dood van hun vader Joan Ludolf Mulart, heer van Backenhage. Hulder Henrik ter Braak.

1712 okt 13

Margareta Pothoff, weduwe Leusink, na opdracht namens de jufferen Mulart. Hulder haar schoonzoon Gousuinus Lucassen, predikant te Olst.

1728 mrt 30

Lambertus Luessinck na de dood van zijn moeder Margareta Pothof, weduwe Leussinck.

1737 aug 16

Jacoba Scheene, weduwe van Lambertus Leussink, namens hun onmondige zoon Hermannus Henrikus Luessinck. Hulder Josias Sluijsken, procureur. Het erve en goed Adelinck off Alink in de boerschap Stockum gelegen.

1749 nov 17

Jacoba Scheene, weduwe van Lambertus Leussink, na de dood van haar zoon Hermannus Henricus Leusink. Hulder Hermannus ten Broeke.

1749 nov 17

Hendrik Lindeman na opdracht door Jacoba Scheene, weduwe van Lambertus Leussink.

1755 mei 14

Jan Dagger als koper na opdracht door Hendrik Lindeman, burger-vaandrig te Deventer.

Soodanige percelen uit het erve Adelinck, ---, bestaande in het huis alsmede de kamp of hoff, daar het huis op staat, ongeveer groot twee mudde gesaai; nog de Groote Kamp by het huis met de Tibbe Scharen, samen groot ongeveer vyf mudde gesaai; nog hierby het Groote en Kleine Gatstuk in den Esch agter in Scholtinks Hofkamp, groot ongeveer een en een half mudde gesaai; alsmede het Veenestuk agter Lippinkskamp, groot ongeveer een mudde gesaai; nog een hooyland aan de Schipbeeke, Alinksmate genaamd, groot ongeveer tien dagwerk, sonder egter gebonden te willen wesen aan de groote van het land, alles met syn lusten en lasten, gelegen in het carspel van Markel, buerschap Stokkum.

Het tweede perceel --- van vier percelen --- van het erve en goed **Adelynk**, gelegen in het carspel van Markel, beurschap Stokkum, --- bestaande in de Nieuwe Kamp met de Raalekamp, die akkers saaijland, gelegen in den Stokkemer Esch langs Weerts- en Lippinkskamp, alles met syn lusten en lasten.

In 1760 volgt achter "Raalekamp" nog "en Rondekamp".

1755 mei 23

Jan Adelinck na opdracht door Hendrik Lindeman, burger-vaandrig te Deventer.

1760 mei 28

Berent Willemsen Heute, woonachtig op het erf Nylant te Stokkum, na opdracht door zijn stief-schoonvader Jan Nylant, eveneens op Nylant woonachtig, die op 23 mei 1755 met dit tweede "perceel" was beleend.

1785 mei 6

Willem Berents, onmondig, na de dood van zijn vader Berent Willemsen Hute. Hulder zijn voogd Jacob Alink.

1785 mei 6

Jan Grevink als koper na opdracht door Willem Berents.

Soodanige percelen uit het erve en goed **Adelink** in het carspel van Markel, buerschap Stokkum, bestaande in verscheiden akkers saayland, namentlyk de Lange en Korte Heegestukken alsmede de Imebree en de Lange en Korte Dikke Hurne; voorts het Loostukjen; nog het Grootte en Kleine Nijenhuisstuk alsook het Lange Stuk, tesamen groot ongeveer seven mudde gesaay en kennelyk gelegen in den Stokkemer Esch, onbepaald de groote en quantiteit van de akkers.

1755 mei 14

Jan Wansink na opdracht door Hendrik Lindeman, burger-vaandrig te Deventer.

1757 dec 12

Jan Wansink na de dood van zijn vader Jan Wansink. Eenige parcelen uit het lheenhorig erve Adelink, gelegen --- .

1757 dec 12

Herman Wevers als koper na opdracht door Jan Wansink.

1786 mei 8

Jan Wevers na de dood van zijn vader Harmen Wevers.

Twee akkers uit het erve en goed **Adelink**, gelegen in het carspel van Markel, buerschap Stokkum, genaamt de Lange en Korte Heegestukken.

1755 mei 22

Hendrik Klein Wannink na opdracht door Jan Wansink.

1773 sep 13

Henrik Kleyn Wannink, zoals zijn vader Henrik Kleyn Wannink daar in 1755 mee was beleend.

1788 jun 4

De onmondige kinderen van wijlen Hendrik Klein Wannink. Hulder hun voogd Gerrit Albrink.

Eenige stukken lands uit het erve en goed **Adelink**, het Lange Stukjen en de Nienhuisstukjes genaemt. In 1781 volgt na "genaemt" : "gelegen in den gerichte van Kedingen, buerschap Stokkum".

1756 nov 12

Teunis Hesselink als koper na opdracht door Jan Wansink.

1762 aug 25

Jan Hesselink als koper na opdracht door Teunis Hesselink.

1781 dec 28

Arent Hesselink, onmondig, na de dood van zijn vader Jan Hesselink. Hulder zijn voogd Jan Klosters.

1784 apr 23

Jan Arents Hesselink, onmondig, na de dood van zijn vader Arent Hesselink. Hulder zijn voogd Jan Kloster.

Twee stukken lands uit het erve en goed **Adelink**, gelegen in den carspel van Markel, buerschap Stokkum, de Imebree en het Lootstukjen genaamt.

1756 nov 12

Gerrit Lietink als koper na opdracht door Jan Wansink.

Den tiende over **Hilbrandinc** ende over **Coenradinc**, gheleghen in den kerspel van Markel, to Zutphenschen rechte.

Z.d. [1379-1382]

Herman Stickensoen.

1394 aug 25

Herman Sticke.

Die tienden over Hilbranding ende Coenrading, groff ende smal, gelegen in den kerspell van Marclo in der buerscap van Stockem, toe pundigen leen.

1433 heeft "Hilberting" in plaats van "Hilbranding".

1415 jan 20

Aernt Sticke Hermanssoen.

Dat erve ende goet to **Huging** tot Stockem in den kerspel van Marckloe gelegen, tot Zutphenschen rechte, soe bisschop Roeloff, onse voirvader saliger gedachten, mitten Huyse ende manscop ter Blanckenborch dat aen onsen Sticht gekoft hevet.

De woorden "soe bisschop Roeloff ---" enz. ontbreken in latere beleningen.

Op 21 april 1450 gaf de bisschop aan Pelgrim van Aemen uitstel van belening met "eens erves ende twee tienden", die heer Johan van Wederden, priester, te zijnen behoeve had opgedragen.

1460 aug 24

Pelgrym van Aemen na de dood van zijn vader Gysbert van Aemen.

1460 aug 24

Johan Geyleboet na opdracht door Pelgrym van Aemen.

1464 mei 22

Henrick van Vloeten na opdracht door Johan Gheylevoet.

1478 sep 26

Lysbet, dochter van Henric van Vloten, na diens dood. Hulder haar man Hessel Rycoutssoen.

1495 jul 18

Bertolt then Hove na de dood van zijn nicht Lysbet, dochter van Henric van Vloten.

Op 24 juli 1495 droeg Bertolt dit goed weer op aan de bisschop, "alsoe dat dese beleninge van geenre weerden is".

1497 jul 23

Gysbert van Aemen na de dood van zijn vader Pylgrim van Aemen.

1512 mei 22

Fenne Koerte, weduwe van Johan Boyng, voor een verzuimd en ledig leen, zoals Bertolt then Hoeve dat placht te houden. Hulder haar neef Gheryt Rutger.

Dat erve ende guet toe Huginck, gelegen toe Stochem in den kerspel van Marckeloe, --- the holden ten Zutphenschen rechte. 1518 heeft: "te holden tot enen onversterfflicken erffleen ten Zuytphenschen rechte".

1518 jul 5

Fenne Koerte. Hulder haar zoon Hillebrant Boynck.

1521 jan 26

Fenne Koerte met lediger hand. Hulder Egbert Boynck na de dood van Hillebrant Boynck.

1525 jun 14

Egbert Boynck na de dood van zijn moeder Fenne Korte.

1550 dec 17

Johan Boynck na de dood van zijn vader Egbert Boynck.

1554 apr 9

Johan Boynck, onmondig, na de dood van zijn vader Johan Boynck. Hulder Reynt ten Polle, burger te Lochem.

1560 jan 13

Johan Boinck, onmondig. Hulder Henrick van Ulenbroeck.

1708 mrt 16

Unico Ripperda, drost van Twente.

Het erve ende goed Hoevink in de buirschap Stockem, gerichte Kedingen gelegen.

Den tiende over **Hughinc** to Stockem in den kerspel van Marcle.

1433 heeft "Hoghyng".

Z.d. [1379-1382]

Evert Hughinc.

1394 apr 29

Everd Hughinc.

1410 dec 30

Dirc ten Leemhuys namens zijn neef Johan Hugin, die "buten lants" was, onder voorwaarde, dat Johan na zijn terugkeer zelf hulde zou doen.

1415 mei 15

Heer Johan Menning, priester te Wederden, voor een ledig leen. Hulder Otto Momme.

Aanvankelijk was hier aangetekend: "alse hem van Evert Hugin, synen doiden oem angekomen sijn", wat doorgehaald en veranderd was in bovengenoemde zin.

1433 aug 3

Heer Johan van Wederden, priester. Hulder Gert Poppe.

Z.d. [1450 jan 18 ?]

Heer Johan van Wederden, priester. Hulder Evert Sobbe.

Op 21 april 1450 gaf de bisschop aan Pelgrim van Aeme uitstel van belening met "eens erves ende twee tienden", die heer Johan van Wederden, priester, te zijnen behoeve had opgedragen.

Den tiende over **Yckinch**, den tienden over **Renggherinch**, den tiende over **Effinch**

in der buerschap to Stochem in den kerspel van Markel.

Z.d. [1379-1382]

Bruen van Hederke.

Z.d. [1394 sep 10 - c. 1417]

Bruyn van Hederic (?)

Blijkens de van omstreeks 1417 daterende naamtafel van beleende personen voorin het protocol BB was op het verloren fol 20b van dit protocol een belening van "Bruyn van Hederic" aangetekend. Uit naamtafel blijkt niet om welke leengoederen het daarbij ging.

1433 aug 3

Johan van Hederik na de dood van zijn vader.

Den tienden toe Ringering, groff ende smal. Item den tienden over Offing, smal ende groff, gelegen in den kerspel van Marcloe ende buerschap toe Stockem. Item den tienden over Icking, smal ende groff, gelegen in den kerspel van Merclo in der buerschap van Buersberge.

1457 heeft "Rynge" in plaats van "Ringering".

1457 okt 20

Johan van Hederick.

To Stichts leen: dat goet to **Langhenickinc**.

Z.d. [1379-1382]

Godert van Heker.

1394 aug 25

Pilgrim Sticke.

Langhencking in den kerspel van Marclo.

1408 okt 7

Aerndt Sticke na de dood van zijn vader Pilgrim Sticke.

1433 aug 2

Gelmer Stycke na de dood van zijn vader Aernt Sticke.

Langenyking.

1433 okt 30

Bernt Stick.

Langnycke.

1442 apr 15

Geert Sticke Berntssoen na de dood van zijn vader.

Langenyckyng, gelegen tot Stockem. 1475 heeft "Langenycken", 1490 weer "Langenickinck".

1475 feb 16

Johan Stecke na de dood van zijn neef Geryt Stecke.

1490 ... [jan-dec]

Jutte, dochter van Johan Sticke na diens dood. Hulder haar grootvader Hermen van Middachten.

In de tekst is ruimte opengelaten voor de maand en dag van belening.

Halff Langnicking myt synen toebehoren, gelegen in den kerspel van Marcloe. "Halff" is later bijgeschreven.

1436 okt 6

Evert ter Duyse na de dood van Arnolda ten Neckenhuys.

1457 okt 24

Evert ter Duyse.

1481 aug 11

Coenraet Bernyers na de dood van zijn vader Evert Bernyers anders geheiten ter Duyse.

1497 jul 19

Coenraet Berniers.

1514 dec 14)

Evert Bernyers na de dood van zijn vader Conraet Bernyers.

1518 jul 20

Evert Bernyers.

1525 okt 18

Evert Berniers.

1531 nov 24

Evert Berniers.

Z.d. [1560 jul 23 ?]

Evert Berniers.

Getuigen noch datum zijn hier aangegeven. Vergelijk echter de opvolgende belening.

1560 jul 23

Coert ter Loe na opdracht door Evert Berniers.

1583 feb 4

Winolt ther Loe na de dood van zijn broer Coert ter Loe.

1647 mrt 17

Sophia Berents na opdracht door haar moeder Maria ter Loo, weduwe van Balthazar Berents, die op 9 juli 1587 na de dood van haar oom Coert ter Loe met dit goed en zijn tienden was beleend. Hulder

Sophia's man Swieder Grobbe, richter te Haxbergen.

Langevinckinck met synen toebehooren, gelegen --- .

De belening van 9 juli 1587 is niet geregistreerd. Vermoedelijk ging het hier om een belening van Spaanse zijde.

Op 23 oktober 1651 tuchtte Jacob Buissonnet, vaandrig, en zijn vrouw Sophia Berents elkaar aan hun leen- en allodiale goederen.

1658 apr 25

Adriaan Valck na de dood van zijn tante Sophia Berentsen, weduwe van Jacob Bussonet, vaandrig.

1668 jan 22

Adriaen Valcke, burger van Zutphen, met lediger hand.

1686 jun 16

Adraan Valk, burgemeester van Zutphen, met lediger hand.

Langevinkink met syn toebehooren, nu **Peterserve** genaamt, gelegen --- .

1704 dec 17

Herman Joan Roelink, burgemeester van Zwolle, namens zijn onmondige kinderen na de dood van hun grootvader Adriaan Valk.

1716 apr 7

Hermen Willem Roelink na de dood van zijn vader Hermen Jan Roelink, die op 17 december 1704 was beleend.

1725 apr 13

Rudolph Jordens als koper, nadat Herman Willem Roelink en zijn vrouw Anna Maria Eekholt dit goed op 9 oktober 1721 te zijnen behoefte hadden opgedragen.

1731 dec 19

"De clerq" [van de provincie] Herman Joan Jordens na opdracht door zijn vader Rudolf Jordens, burgemeester van Deventer.

Op 10 november 1731 waren Herman Joans huwelijkse voorwaarden met de dochter van burgemeester Daendels van Campen bekrachtigd, bij gelegenheid waarvan zijn ouders Rudolf Jordens en Maria Roelink hem dit goed hadden geschonken.

1766 mrt 13

Rudolph Jordens, landrentmeester van Twenthe, na de dood van zijn vader H.J. Jordens, burgemeester van Deventer.

Op verzoek van M.J. ten Brink, weduwe van Rudolph Jordens, werd dit goed op 20 juli 1803 uit het leenverband ontslagen na betaling van fl. 200,-

Den alingen tienden aver **Lange Nygking** aver dat lant mit alle synen toebehoer, gelegen in den kerspel van Markelo in der buerschap toe Stockem.

Vanaf 1497 werd het goed aangeduid als "Lange Nicking, vanaf 1647 als "Langevinckinck".

1433 aug 3

Aernt Sticke Harmenszoene.

1459 apr 7

Ide Berniers na de dood van haar vader Aernt Sticke Hermenszoen. Hulder haar zoon Aernt Bernier Everssoen.

Z.d. [1459 apr 7-1481 aug 11]

Ide Berniers. Hulder haar man Evert Bernyers. Deze belening blijkt alleen uit een ongedateerde verandering in de naam van Ide's hulder.

1481 aug 11

Ide Berniers. Hulder haar zoon Coenraet Bernyers na Everts dood.

1494 mrt 21

Coenraet Bernyers na de dood van zijn moeder Ide Bernyers.

Leferding, gelegen in den kerspel van Marckele.

1460 jan 24

Johan Boeck na opdracht door Evert van Langen.

1480 jan 24

Johan van Oetmershem na opdracht door Johan Boeck.

Dat erve Leferding, gelegen in den kerspel van Markeloe in der buerschap toe Stockem.

1486 jun 2

Rembolt van Schuttrop na de dood van Johan van Oetmershem.

1497 jul 28

Henrick Ludeloff na de dood van Rembolt van Schuttrop.

1517 okt 9

Henrick Ludolphzoen.

1518 jul 28

Herman Ludolphs Henrickszoen.

Met een aantekening door een andere hand: "He secht, dat dit perceel hem nyet toe en compt".

1520 feb 8

Johan van Laer na de dood van Henrick Ludeloff.

1560 okt 23

Hademan van Laer namens "het Gasthuys van den Hilligen Geest binnen Deventer", na de dood van zijn vader, nadat hij had verklaard, dat zijn vader indertijd namens het gasthuis was beleend en niet ten eigen behoeve.

1583 feb 4

De provisoren van het Gasthuis van de Hillige Geest binnen Deventer. Hulder Johan van Have na de dood van Hademan van Laer.

Den smalen teenden toe Stockem over **Oetbering** ende over **Wanning**.

1403 feb 25

Reynalt van Covorden, zoon van heer Reynalt, na opdracht door zijn tante Lijsbet van Ghoer.

1407 sep 16

Wolter van Covorden, zoon van heer Reynalt.

Den smalen teenden tot Stockem aver Oberting ende aver Wanning. Item dairtoe drie scepel rogen, Deventer maet, bescapens teenden.

1433 aug 2

Symen van der Schulenborch.

Den tienden over den Hoff to Stockem, aver Wanyng, aver Oetbering, aver Mensing, smal ende groff, aver dat Nyehuys, smal ende grof, gelegen to Stockem in den kerspel van Marclo.

Den tienden over dat goet to **Renssinch**, smal ende grof, ghelegghen in den kerspel van Markelo ende in den gherechte van Ryssene ende in der buerscap van Stockem.

Z.d. [1379-1382]

Bernt ter Porten.

Z.d. [1382-1393]

Henrik ter Porten.

In BA1 is "Bernt" geradeerd en vervangen door "Henric".

1394 aug 25

Henrich ter Poerten.

Den tienden, groff ende smal, over 't guet tot Rynsing in den kerspele van Marcloe in der buerscap van Stockem.

1416 jul 13

Henric Hilbering na opdracht door Henric ter Poirten.

"Hilbering" is hier gecorrigeerd uit "Hilberdinc".

1440 feb 24

Henric Loeding na de dood van zijn vader.

Dien tienden over dat erve ende guet, geheyten **Rensyng**, groff ende small, myt sijnen toebehoeren, gelegen in den kerspele van Marcloe in der buerscap van Boesebergen, op welken erve ende guede nu ter tijt Willam Rensyng op woenhaftich is.

1444 heeft: "dair Willam Rensyng, hoer broeder, nu oppe woent" en 1471: "dair Willem Rensyng op te woenen plach".

Doorgehaald is hier een aantekening van dezelfde datum, volgens welke Rutger Meymellic werd beleend na opdracht door Henric Loedyng.

1440 feb 24

Fenne, dochter van Johan ten Velthuys en vrouw van Rotger Meymellic, na opdracht door Henric Loeding. Hulder

1440 feb 24

Rotger Meymellic na opdracht door zijn vrouw Fenne, dochter van Johan ten Velthuys.

1444 jan 17

Beerte, dochter van Wolter Rensyng, na opdracht door Rotger Meymellic. Hulder haar neef Wolbert Kuyper.

1457 apr 26

Beerte, dochter van Wolter Rensyng. Hulder haar neef Wolbert Kuyper.

1458 mei 20

Wolbert Kuyper na de dood van zijn nicht Beerte, dochter van Wolter Rensyng.

1471 mei 29

Katharine van Baer na de dood van haar neef Wolbert Kuypers. Hulder Roeleff Rensing.

1471 mei 29

Willem Zwarte na opdracht door Katherine van Baer.

1497 jul 27

Willem Zwarte.

1497 jul 27

Ghele, dochter van Johan Brant, na opdracht door Willem Zwarte. Hulder Geert Lunenborch.

1517 okt 9

Ghele, dochter van Johan Brant. Hulder Johan Suselaer.

1525 jan 14

Ghele, dochter van Johan Brant. Hulder Johan Suselaer.

Den tiende to **Roelvinc** to Stackem in den kerspel van Marclo.

Z.d. [1379-1382]

Peter van Wolde.

Het **marckenrichteramt van Stockum** met een whare daertoe gehoorende voor een annex totten Huijse Weldam.

1668 jan 22

Unico Ripperda, zoals dat op 17 maart 1643 aan Jan Ripperda ten Weldam was toegestaan.

Wermikinc ende **Werensinc** in den kerspel van Marclo to enen borchleen to Diepenhem.

"Wermikinc" is in BA1 veranderd in "Wenmikinc".

Z.d. [1379-1382]

Wolter Weldam.

1392 ... [jan-dec]

Willam Splinter van den Weldam.

1394 jun 24

Willem Splinter.

Die guede, geheten Winneking ende Werensing, gelegen in den kerspel van Marclo in der buerschap van Stockum, voir een borchleen tot Diepenhem.

1411 nov 16

Wolter Splinter na de dood van zijn vader Willem.

1412 feb 11

Gheryt Borren na de dood van Wolterus Splinter.

Winneking ende Wernsing, gelegen --- .

1412 feb 25

Gheryt Splinter na de dood van zijn neef Wolter Splinter.

1412 nov 6

Griete, weduwe van Willem Splinter, na de dood van haar zoon Wouter. Hulder haar man Andries van Hekeren.

1416 dec 15

Wolter Borren na de dood van zijn vader Gerrit Borren.

1433 aug 2

Gotscouwe Ribbers na de dood van haar zuster Griete. Hulder haar zoon Willem Ribbert.

Weneking, gelegen in den kerspel van Marclo in der buerschap van Stockem. Item Wernsing, gelegen in den selven kerspel in der buerschap van Boesberch.

1433 aug 3

Willem Ribbert na opdracht door Goscouwe Ribbers.

1442 apr 17

Henric Henrixsoen anders geheyten ten Poele na opdracht door Willam Ribbert.

Dat erve ende guet toe Wenekyng myt synen toebehoeren, soe als dat gelegen is in den kerspele van Marckloe in der buerscap toe Stockem.

1457 apr 21

Katherine ten Pole na de dood van haar vader Henrick ten Poele. Hulder haar man Derick Sanderssoen van der Eeck.

1457 okt 25

Goede, dochter van Henric ten Pole, na diens dood. Hulder haar man Jan Willems.

1465 apr 23

Goede, dochter van Henric ten Pole. Hulder Beernt Haverman. Op dezelfde bladzijde wordt laatstgenoemde ook aangeduid met "Havercamp".

1472 apr 7

Goede, dochter van Henric ten Pole. Hulder haar man Geert ten Hoeve na de dood van Beernt Haverman.

1495 jul 18

Bertolt then Hove na de dood van zijn moeder Goede, dochter van Henrick then Pole.

1497 jun 2

Bertholt then Hove.

1497 jul 26

Bertoldt then Hove.

1501 jul 8

Loeduwych van Ramkoert na opdracht door Bertholdt then Hove.

1517 okt 9

Lodewych van Ramcort.

1525 jan 14

Henrick ten Hove na de dood van haar man Lodewych van Ramcourt krachtens een magescheid. Hulder haar toenmalige man Henrick Zwaen. Op de zelfde dag tuchtte Henrick haar man aan dit goed en schonk diens natuurlijke zoon Jasper Zwane een jaarrente van 2½ goudgulden, die na haar dood aflosbaar zou zijn met 50 goudgulden.

1532 aug 27

Henrick ten Hoeve krachtens een magescheid. Hulder haar man Henrick Zwaenn.

Op 4 november 1530 belastten Heinrich Schwane en zijn vrouw Hinrich dit goed met een jaarlijkse rente van 9 mud rogge, binnen 6 jaar af te lossen met 100 goudgulden.

1550 dec 13

Lambert Kerkens, nadat Hinrich ten Hoeve, weduwe van Hinrich Swaen, dit goed met instemming van haar dochter Baete Huygincks, die tevens Lamberts moeder en echtgenote van Herman van den Cloester was, ten behoeve van Lambert had opgedragen.

1553 okt 11

Henrick, dochter van Lambert Kerkens, na diens dood. Hulder Roerryck Wolffszoen.

1556 dec 19

Roloff ten Polle, nadat ... , weduwe van Lambert Kerkens, dit goed met instemming van de voogden van Lamberts onmondige dochter Henrick ten behoeve van Roloff had opgedragen.

Voor de naam van de weduwe was in de tekst ruimte opengelaten.

1574 okt 18

Henrick ten Polle na de dood van zijn broer Roeloff ten Polle.

1577 okt 21

Macharius Pinninck na opdracht door Hille ten Polle onder assistentie van Johan Oelen en in naam van haar man Henrick ten Polle.

1600 jun 17

Herman Pinninck na de dood van zijn vader Macharius Pinninck.

1618 okt 23

Maria Pinninck na de dood van haar vader Herman Pinninck. Hulder haar man Cornelis Boenencamp.

1627 jul 24

Henrick Pinninck na de dood van zijn zuster Maria Pinninck.

1656 aug 22

Herman Pinninck na de dood van zijn vader Henrick Pinninck.

1668 jan 21

Herman Pinninck na de dood van zijn vader Henrick Pinninck.

1686 jun 14

Herman Pinninck met lediger hand.

1688 mei 8

Henrik Herman van Heuvel voor hemzelf en tevens namens zijn broer en zusters na de dood van hun oom Herman Pinninck.

1727 mrt 22

Pallick Jurrien van Hövell, majoor bij de infanterie, na de dood van zijn broer Hendrik Herman van Hövell.

1737 apr 10

Johan Herman van Hoëvell tot Weseveld.

Het erve Wennink in Kedingen gelegen.

1786 dec 6

Otto Ernst baron van Hoevel, heer van Wesevelt, na de dood van zijn vader Johan Harmen baron van Hoevel.

Op 11 juli 1801 werd een uittreksel geregistreerd van een akte van boedelscheiding tussen de erfgenamen van Otto Ernst baron van Hövell, heer van het Weezeveld en Haegenhoeven, en van diens vrouw Geertruida Juivetta barones van Voorst tot Manhorst, gedateerd 29 mei 1801, waarbij "het erf Wennink onder Markelo" werd toegedeeld aan Agnes Henriette barones van Hövell.

Dat guet geheiten **Wernsing**, gelegen in den kerspele van Marckloe in der buerscap van Boesberghe.

1447 mrt 27)

Johan Rybbert na opdracht door Willam Rybbert.

1447 mrt 27

Roebert ten Broeke na opdracht door Johan Rybbert.

1457 apr 21

Roebert ten Broeke.

1469 jun 14

Katheryna, weduwe van Reynolt van Coverden, na opdracht door Roebert ten Broeke. Hulder haar broer Henric die Roede.

1471 okt 21

Johan van Coverden Reynaltssoen, onmondig (?), na de dood van zijn moeder Katherina, weduwe van Reynolt van Coverden.

Op 2 mei 1495 deed Johan van Covorden hulde en eed wegens dit goed. Uit de belening van 1471 blijkt echter niet, dat hij toen onmondig of buitenlandig was. Ook wordt niet gesteld, dat iemand namens hem werd beleend.

Die tiende over **Werentzinc** --- to dienstmannegoet.

Z.d. [1379-1382]

Jan Tye.

Z.d. [1394 sep 10 - c. 1417]

Johan van den Tye (?)

Blijkens de van de omstreeks 1417 daterende naamtafel van beleende personen voorin het protocol BB was op het verloren fol 20b van dit protocol een belening van "Johan van den Tye" aangetekend. Uit deze daterende naamtafel blijkt echter niet om welke leengoederen het daarbij ging.

1433 okt 30

Johan die Roede.

Den tienden toe Wernsing.

1452 jan 9

Johan die Roede na de dood van zijn vader Johan die Roede.

1457 okt 20
Johan die Roede.

Het Huys **Westervlier** met sijnen pol, gaerden ende boomgaerden ende naevolgende boulanden, to weten: vier mudde lants opten Essche; den Havercamp voor 't Huijs; den Campgaerden; de caterstede gehieten Craeijenburch metten camp voor 't Huijs; noch twee campen, genaempt de Vreecampen, ende een camp, genaempt de Horst; item de koeweyden met namen het Grote Ralant, het Achterste Ralant ende die Bloosmate; noch de hoeijlanden, gehieten de Grote Vree, het Kleijne Vree, de Peerdenmate, den Grooten Braecken ende Kleijnen Braecken, so ende als alle de voorseide parchelen elck in sijn begriip ende bepalinge met recht ende gerechticheijt in den gerichte van Kedingen ende bourschap Stockum gelegen sijn.

Op 13 december 1628 werd dit allodiale goed, dat toebehoorde aan Pallick van Hoevel, op verzoek van diens neven de broers Gerrijt en Roeloff Wolter van Hoevel en krachtens een besluit van Ridderschap en Steden van 10 november 1628 tot een Overijssels leen aangenomen in ruil tegen den Dam te Goor.

1628 dec 13
Pallick van Hoevel.

1668 jan 22
Joan van Heuvel na de dood van zijn vader Palick van Heuvel.

1685 apr 27
Jan Pallick van Heuvel.

1700 mei 29
Otto Ernst van Heuvel en Timan Sloot als door de drost van Twenthe aangestelde momberen over de boedel van Palk Adolph van Heuvel tot Westervlier, zoals "des pupillen vader saliger" daarmee was beleend. De momberen kregen tevens toestemming de boedel te belasten met een schuld van fl. 3.000,-.

1718 nov 13
Hendrik Otto van Delwich, zoals de voogden van de onmondige kinderen van Pallick Adolff van Heuvel toe Westervlier daar in 1700 mee waren beleend.

1721 aug 4
Joan van der Sluijs namens zijn moeder Wilhelmina Bloemendal, weduwe Van der Sluijs, als koopster na opdracht door Hendrik Otto van Delwich tot Nyenborch en zijn vrouw Maria Anna van Hoevel.

1748 mrt
Joan van der Sluis na de dood van zijn moeder Willemina Bloemendaal, weduwe Van der Sluis.

1757 nov 17
Gerhard van der Sluis, onmondig, zoals Joan van der Sluis daarmee was beleend. Hulder zijn oom (?) Derk Dumbar. Dumbar duidde Gerhard als "neef" aan.

1768 jun 27
Doctor Gerhard van der Sluis tot Westervlier, mondig, met lediger hand. Op de zelfde dag werden zijn hier geregistreerde en van 12 juni 1767 daterende huwelijksvoorwaarden met Elsabe Geertruid van Dam bekrachtigd.

Particuliere Grote en Kleine Leenkamer van Almelo

Aan het huis Almelo was een leenkamer verbonden, die bestond uit de Grote en Kleine Leenkamer. Door deze leenkamers geschiedde de registratie van de verschillende beleningen, die dienden tot het scheppen van rechtszekerheid voor de belanghebbenden. Deze registratie gaf een beeld van de eigendom van verschillende goederen en rechten, alsmede de herkomst daarvan. Thans zijn de archieven van de leenkamer nog slechts van historisch belang. Zij geven veel informatie over benamingen van percelen grond en boerderijen, en ook bevatten zij belangwekkende genealogische gegevens. Daarnaast valt uit de verschillende registraties van verstrekte renten en hypotheek veel op te maken over economische aangelegenheden, als de hoogte van rente en daarvan afgeleid de kapitaalschaarste of -overvloed. De leenkamer van het huis Almelo wordt gerekend tot de particuliere leenkamers. Dat wil zeggen, dat door de heren van Almelo goederen en rechten, die zij zelf weer van anderen in leen hielden, door hen opnieuw in leen werden uitgegeven als zogenoemde achterlenen. De heer van Almelo ontving zijn lenen van verschillende leenheren. De belangrijkste was de landsheer van het Oversticht, de bisschop van Utrecht; naderhand de vorsten uit het Habsburgse huis en tenslotte de Staten van Overijssel, als soevereine opvolgers van de landsheren.

De thynde te **Hilbertinck** in het carspel van Marckel en buirschap Stockum met aller zynen toebehoor.
1683 okt 22

Derck Roeloff Scherff, na de dood van zijn vader Georgh Scherff, schout van Hellendoorn.

1709 jul 7

Derck Roeloff Scherff, met de ledige hand; tevens doet hij opdracht ten behoeve van Willemtien van Duren.

1714 jun 12

Willemtien van Duren, weduwe van Henrick Scherff, en hun kinderen, onder hulderschap van Rutger van Duren; tevens verlenen zij hypotheek ter grootte van f 1400,- ten behoeve van Henrick Adolph graaf van Rechteren en Sophia Juliana gravin van Castell.

1724 mrt 23

Willemtjen van Duuren, weduwe van Henricus Scherff en vrouw van Jan Mensink te Ulft, geassisteerd door Henricus Wijten, onderschout van Raalte, doet opdracht ten behoeve van de heer Van [Hoevel tot] Heeckeren.

1726 jun 26

De heer van Hoevell tot Heeckeren, na opdracht door Willemtjen van Buren en de kinderen van wijlen Henricus Scherff, te weten Janna Scherff, Gerrit Scherff, Jurriaen Scherff en zijn vrouw Machtelt Denselaer, en Maria Scherff, gescheiden vrouw van Thomas Snep.

Leenkamer erve Hermshuis

Het erve en goed Hermshuis was een leen van de provincie Overijssel. Aan het goed was een leenkamer verbonden. In 1762 werd deze van erve Hermshuis in Enter verlegd naar erve Klein Letink in Elsen. Na de afschaffing van het leenstelsel in 1798 werd zij opgeheven.

Den halven thienden groff en small over het erve **Conerinck** in Bosbergen, gerichte van Kedinge gelegen.

25-8-1634.

Wessel ten Noever, als hulder voor zijn minderjarige zoon Rutger ten Noever.

1-6-1692.

Werner Jalinck, als hulder van Catharina ten Noever, weduwe Mollenbach.

23-7-1702.

Werner Jalink sr., als volmacht van Bernard ten Noever, zilversmid te Amsterdam, na de dood van Catharina ten Noever, weduwe Mollenbach.

16-9-1708.

Werner Jalink sr., burgemeester van Goor, als volmacht van Derck ten Noever.

12-1-1726.

Henrick Lamberts, houtvester van Twenthe, als volmacht van Hendrica toe Reppell, weduwe van Derck ten Noever, eertijds voogd te Plantlunne, na de dood van haar man.

29-1-1739.

Hendrica toe Reppell, weduwe van Derck ten Noever, met de ledige hand onder hulderschap van Henrick Lamberts, houtvester van Twente.

18-9-1743.

Berend Rutger ten Noever na de dood van zijn moeder Hendrica toe Reppell.

18-9-1743.

Jan Coenderink na opdracht door Berend Rutger ten Noever.

11-9-1749.

Jan Coenderink, zoon van Albert Coenderink, na opdracht door zijn oom Jan Coenderink.

4-10-1784.

Jan Coenderink met de ledige hand.

26-4-1796.

Gerrit Coenderink na de dood van Jan Coenderink.

Den halven tienden grof en small, gaande uit het erve **Coenderink**, met al desselfs gerechtigheit en toebehoor in het gerigte van Kedingen, boerschap Boesbergen gelegen.

25-8-1634.

Jan Schutte.

5-8-1656.

Stoffer Stour na de dood van Jan Schutte.

20-7-1739.

Dr. Jacobus Sprakel, gelijk daarmee eertijds Stoffer Stour was beleend.

Op 10-9-1754 koopt de HoogWel Geb. Gestr. Heere Generaal Willem Reiner Baron van Voorst Heere van den Grimberg van Burgemeester Jacobus Sprakel van Zwolle de halve tiende uit het erve Coenderink voor f 750,-.

21-9-1759.

Gerhardus ter Horst, secretaris van de stad Rijssen, als volmacht van Peter Willem baron van Voerst, heer van de Grimberg en de Grote Wede, na de dood van diens vader Willem Reiner baron van Voerst, heer van de Grimberg, generaal-majoor.

13-9-1766.

Frederik Benjamin baron van der Capelle tot Reysselt, heer van de Grimberg, als hulder en voogd van zijn vrouw Joanna Isabelle Bentinck, vrouwe van de Grimberg, na de dood van Peter Willem van Voerst, heer van de Grimberg.

22-10-1784.

P. Lindenhof, gemeensman te Zwolle, met de ledige hand, als volmacht van F.B. baron van der Capellen, heer van Rijsselt, burgemeester van Zutphen, en diens vrouw Johanna Isabella Bentinck.

22-5-1794.

Jan van Ulsen, meester-schilder te Zwolle, als volmacht van F.B. baron van der Capellen, heer van Rijsselt, na de dood van zijn vrouw Johanna Isabella baronesse Bentinck.

Op 15-10-1794 koopt Carel ten Zijthoff van den Hoogwelgeb. Heer P.B. Baron van der Capellen tot Rijsselt de halve tiende grof en smal uit het erve Coenderink voor f 660,-.

12-5-1801.

Gerrit Koenderink, na opdracht door Theodorus Revius, apotheker te Zwolle, als volmacht van Carel ten Zijthoff.

De thynde te **Hilbertinck** in het carspel van Marckel en buirschap Stockum met aller zynen toebehoor.

16-5-1746.

Wolter Pothoff, secretaris van de stad Goor, als volmacht van Friderig Christiaan von Bönninghausen, heer van Heringhave, overste in dienst van de bisschop van Munster, in diens kwaliteit als voogd over de minderjarige kinderen van wijlen J.E.W. van Hoevel, heer van Hekeren, na opdracht door Jan Mensink en diens vrouw Willemtjen van Duuren, eerder weduwe van Hendrik Scherft, waarvan de cessie reeds plaatsvond op 24-6-1723 en de belening op 26-6-1726 abusievelijk voor de leenkamer van de havezate Hoenlo, maar daar als leen nu van gevrijd is.

2-6-1778.

Isabella Maria baronesse van Hoevel, vrouwe van Heekeren, weduwe Bentinck, na afdracht van de gepleegde verzuimen onder hulderschap van Herman Otto baron Bentinck, heer van Brekkelenkamp, gelijk in 1746 daarmee Wolter Pothoff als volmacht van Friderig Christiaan baron van Bönninghausen, heer van Heringhave, als voogd van haar en van haar beide overleden broeders, kinderen en erfgenamen van wijlen J.E.W. baron van Hoevel, beleend werd.

15-6-1785.

B. van Megen met de ledige hand, als volmacht van Maria Isabella baronesse van Hövel, vrouwe van Heekeren, weduwe Bentinck van Breckelkamp.

Leenkamer van het Stift Essen

Dit klooster had zeer veel bezittingen in Gelderland en Overijssel. De registers omvatten de periode 1560-1808.

Rensingsguet im gericht Keddigen zu Stockum. In 1668: "het halve erve ende goet Rensinck to Stockum in den gericht Kedingen gelegen, synde leenroerich aen dese forstlycke leencamer ende beswaert met twee mudden rogge jaerlix; item, vyff ende twintich stuver aen gelde jaerlix ende jaerlix drie hoenderen aen de landrentmeester van Twente"; 1717: "... bestaende dese helfte in de navolgende parcelene, als namentlijk: huys en hof, circa een mudde een schepel; item, een camp. schietende van den brinck tot in de Beusberger Esch, groot vier mudde; een akker bij Gellekecamp, groot een mudde een schepel; item, het Loocampien aan de Stokkumerwegh, groot twe schepel, makende tesamen seven mudde gesaeys, en laastelijk nogh vier daghwercke hooyland, gelegen in 't Marckelbroeck, genaamt Jan Jansens Horst mate".

10-5-1667.

Johan Henrick freyheer von Reede zu Brandlicht und Horst, als wissel voor het goed "zum Busch", voor wie hulde en eed gedaan heeft Ludolph Nagelschmit, richter en rentmeester te Horst.
29-8-1668.

Anthoni Vos als volmacht van Joan Henrick van Reede, vrijheer tot Horst, heere van Brantlecht, Lengerick en Langen, verkrijgt toestemming om het leen te verkopen.

30-11-1668.

Jan Egbertssen, meier op Rensinck, (is waarsch. op erve Egbers = Groot Rensink) als volmacht van Gerrard Joan Nagel tot Olden- ende Nyen Ampsum, na opdracht door Hermannus Holt als volmacht van Joan Henrick en zijn vrouw Wilhelmina Frederica Ursula vrijheer en vrijvrouw van Reede ende ter Horst, heer en vrouwe tot Brantlecht, Lengericke, Langen ende Nyenborch.

7-11-1717.

Willem van Broekhuisen, majoor in het regiment van de generaal-majoor Els, na de dood van zijn vader Wilt Jan van Broekhuisen, heer toe den Geldersen Toorn, die het goed had geërfd van Gerard Joan Nagel, die er in 1668 mee werd beleend.

4-12-1725.

Willem van Broeckhuysen, heer tot den Gelderschen Toorn, luitenant-kolonel in het regiment van de generaal-majoor Els, verkrijgt ratificatie van zijn op 4 november 1718 opgestelde akte van huwelijksvoorwaarden.

24-11-1741.

Harmen Rensinck, mede voor zijn vrouw Henderckien Gerrits, na opdracht door Gerrit Wansinck te Stockum, als volmacht van Willem van Broekhuysen toe den Geldersen Toorn en diens vrouw Geertruyd van Delen.

19-6-1742.

Arent Rensinck, mede voor zijn vrouw Gerregien Rensinck, na opdracht door zijn schoonvader Harmen Rensinck.

17-12-1775.

Jan Rensinck.

Leenregister van de goederen van de Proosdij St. Lebuinus te Deventer (1408-1809)

Den erve te **Mensing** gelegen in den kerspel van Merkele in der buerscap van Stockem.

18-4-1450.

Robert Mensing, met consent van zijn vader Egbert Mensing, verkrijgt toestemming om ten behoeve van Albert ten Brouwer te Goer een jaarlijkse rente van 3 mud rogge te vestigen.

3-6-1453.

Aernt Reteringk na opdracht door Robert Mensing, behoudens de jaarlijkse rente van 4 mud rogge, gevestigd door Aernt ten behoeve van Everde Mensing, zijn zuster en broer, te lossen met 48 rijnse guldens.

13-9-1457.

Everde Mensing verkrijgt toestemming "om noitzaken willen, want hij gevangen was ende hem copen moste" om ten behoeve van Johan Mensingh een jaarlijkse rente van 2 mud rogge, te lossen met 24 rijnse guldens.

18-9-1484.

Johan Karckhof ofte Graet met de ledige hand.

3-3-1491.

Johan Kerckhof, anders geheten Graet, verkrijgt consent om ten behoeve van Wyllem Rosinx een jaarlijkse rente van 9 mud rogge te vestigen.

9-5-1527.

Johan Mensynck, anders ther Plecht, zoon van Johan ther Plecht en Guede, nadat hij zich in de echt had begeven, na opdracht door Johan Graet.

9-5-1527.

Johan Mensinck, zoon van Johan ther Plecht, verkrijgt consent om ten behoeve van de kinderen van Johan Graet een jaarlijkse rente van 2½ goudgulden te vestigen.

24-1-1567.

Derrick Mensinck, anders ther Plecht, na de dood van zijn vader Johan Mensinck, anders ther Plecht.

24-1-1567.
Derrick Mensinck, anders ther Plecht, verklaart te ratificeren het testament van zijn vader Johan Mensinck, anders ther Plecht, opgericht ten overstaan van de pastoor "ader curatus" (= met zielzorg belast) te Merckel op 12-1-1527, waarbij aan de overige kinderen 250 daalder uit het goed zal worden uitgekeerd en aan zijn vrouw Geesken uit het goed tot lijftucht 5 mud rogge 's jaars.

12-10-1616.

Derick Menssinck ten Tye transporteert het goed aan zijn jongste zoon Jan Menssinck onder voorwaarde, dat die aan zijn broers en zusters zal uitkeren 250 daalders en aan zijn vader Derick en zijn moeder Tryne hun levenlang 5 mud rogge 's jaars.

6-4-1644.

Derick Menssinck na de dood van zijn vader Jan Menssinck; voorts begiftigt Derick zijn moeder Anna, weduwe Menssinck, met de lijftucht.

17-7-1656.

Derck Mensinck verkrijgt approbatie (= goedkeuring) van zijn disposities (= beschikking) ten behoeve van zijn vrouw en zijn moeder Anna, weduwe van Jan Menssinck.

10-5-1665.

Johan Haddenbach, hofgenoot, als hulder ten behoeve van Derck Mensinck, die tevens approbatie verkrijgt van zijn testamentaire disposities ten behoeve van zijn vrouw en kinderen en van zijn moeder Anna, weduwe Jan Mensinck.

11-7-1676.

Herman Gerritsen, nadat hij zich in de echt had begeven, als hulder ten behoeve van Magteltjen Wentincks, weduwe van Derck Mensinck.

18-2-1696.

Jan Hermsen, hofgenoot, ten behoeve van de kinderen van wijlen Derck Mensinck, op verzoek van diens weduwe Magteltien Wensincks.

Het vierde part van het volschuldige ende hofhoirige erve ende goedt **Mensink**, onder Marckel in Stockum gelegen.

17-2-1718.

Gerrit Romein, als hulder ten behoeve van zijn moeder Johanna Mensink, weduwe van Thyman Romein.

17-2-1718.

Willem Egberts (Mensink), mede voor zijn vrouw Maria Geerts (Vrijlink), na opdracht door Gerrit Romein, en zijn moeder Johanna Mensink, als weduwe en boedelhoudster van Thyman Romein.

11-11-1718.

Willem Mensink en zijn vrouw Maria Geerts vestigen ten behoeve van Teunis Ickink en Henrick Roelvinck een hypotheek van f 600 caroliguldens à 6% 's jaars.

Het geregte vierde part van het erve **Mensink** gelegen in de buyrschap Stockum.

7-10-1718.

Derck Rave, hofgenoot, als hulder van Henrick Mensink, de erfgenaam van Derck Mensink.

Een geregte vierde part van het erve ende goedt **Mensinck**.

21-12-1718.

Benjamin Mensink na de dood van zijn vader.

22-8-1722.

Willem Mensink, mede voor zijn vrouw Maria Geerts, na opdracht door Benjamin Mensink en zijn vrouw Gerhardina Wychers.

22-8-1722.

Willem Mensink en zijn vrouw Maria Geerts vestigen ten behoeve van Teunis Ickink en Henrick Roelevink een hypotheek van 500 caroliguldens à 3½% 's jaars. N.B. Afgelost 25-11-1736.

De halvescheid van het erve **Mensink**.

24-2-1733.

Garrit Arentsen (Peters), nadat hij zich in de horigheid had begeven, mede voor zijn vrouw Harmken Willems Mensink, na de dood van zijn schoonvader Willem Mensink.

24-2-1733.

De verwalter van de proosdijlenen probeert het accoord tussen Gosuin of Gosewijn Jolink en Willem Egberts van 13-8-1732 over de verdeling van het gehele erve, op verzoek van Garrit Arentsen en zijn vrouw Harmken Willems Mensink.

25-11-1736.

Garrit Arentsen en zijn vrouw Hermken Willems Mensink vestigen ten behoeve van Johanna ter Borch, weduwe van Gerhard van Suchtelen, burgemeester te Deventer, een hypotheek van 1100 caroliguldens à 4% 's jaars. N.B. Afgelost 19-12-1795.

7-2-1750.

Garrit Arentzen op Mensink, vermits het overlijden van zijn vrouw Harmken Willems Mensink.

8-9-1779.

Berend van Baak, als horige hulder ten behoeve van Arend Gerritsen op Mensink, na de dood van zijn vader Gerrit Arendsen.

13-3-1790.

Berend Jan van Baak, hofgenoot, als hulder van Jan Lammerts en Harmen Peters, voogden van Gerrit Mensink, minderjarige zoon van Arend Gerritsen op Mensink, na de dood van zijn vader.

12-5-1794.

J. Schimmelpennink, rustend predikant te Harderwijk, Barbara Sara Cost en W.H. Cost, oud-burgemeester te Deventer, verkrijgen consent om te procederen, vanwege achterstallige rente van een hypotheek, in 1736 gevestigd ten behoeve van Johanna ter Borch, weduwe van Gerhard van Suchtelen.

19-12-1795.

Hendrik Beernink, als horige hulder ten behoeve van Jan Baan wonende te Markel, na de gerichtelijke executie op verzoek van J. Schimmelpenninck, B.S. Cost en W.H. Cost. In december 1795 geeft Jan Baan aan bij executie te hebben aangekocht den gerigte halvescheid van het hofhorige erve en goed Mensink voor f 1600,-. Verkopers zijn de nazaten van de Deventer burgemeestersfamilie van Suchtelen, namens de praabsdijen, leenen en hofhoorige goederen van de Lebuini Kerk. (Zie archief Bode). Sinds 1736 rustte er een hypotheek op ten laste van Gerrit Arendsen (Peters) en Harmken Willems (Mensink) en nazaten.

De geregte halvescheyt van het erve **Mensink**.

7-10-1718.

Henrick Mensink verkrijgt approbatie van zijn testamentaire disposities ten behoeve van zijn vrouw Catharina Janssen.

15-11-1725.

Derk Rave, hofgenoot, als hulder ten behoeve van Jan Mensink, na de dood van zijn vader Hendrik Mensink.

23-6-1732.

Henrik Lucas, hofgenoot, als hulder van Gosuin Jolink, na opdracht door Jan Mensink, mede als volmacht van zijn vrouw Margareta van Velthuisen, door Lambertus Mensink, mede als volmacht van zijn vrouw Aleida Wilhelmina Smits, en door dr. Joan Andries Flenderus, als volmacht van Jacobus van Huls en zijn vrouw Mechtelina Mensink.

03-03-1749.

Wynand Meyer, hofgenoot, als hulder ten behoeve van Gooswijn de Wolf, minderjarige zoon van Willem de Wolf, na opdracht door Harmen Montenie, als volmacht van Goossen Jolink.

5-1-1769.

Adolph Bosman, hofgenoot, als hulder van de thans meerderjarige Gooswijn de Wolf, na de dood van de hulder Wynand Meyer.

26-6-1790.

Berend Jan van Baak, als hofhorige hulder ten behoeve van Jan Hendrik ter Haar, alias Haar Geers, na opdracht door Gooswijn de Wolff. In 1790 geeft Jan Hendrik ter Haar op Jolink aan van de Heer Gosewijn de Wolf te hebben aangekocht het halve erve Mensink, zijnde Iheen- of hofhorig aan de Lebuinus kerk te Deventer, voor f 3090,-.

31-10-1795.

Jan Hendrik ter Haar wonende te Markel stelt, na de dood van B.J. van Baak tot hulder, de hofhorige Hendrik Beernink.

5-2-1800.

Hendrik Beernink, als horige hulder ten behoeve van Gerritje Egberts, na de dood van haar man Jan Hendrik ter Haar.

Het Heilige Geesten- of Grootte Gasthuis te Deventer.

Ten behoeve van de toen zoo talrijke zwervers en andere arme passanten bestond in de middeleeuwen in iedere stad van eenige beteekenis vaak meer dan één hospitium, spitaal of gasthuis, waarin behoeftige gasten - dit zijn vreemdelingen, niet-stadgenooten - voor een paar nachten een onderkomen konden vinden. Wanneer de stichter van zulk een gasthuis, zoals veelal het geval was, niet in staat was of weinig lust gevoelde om zelf de dagelijksche zorg voor zijne stichting op zich te nemen nam hij het in die dagen gebruikelijke middel te baat om daarin te voorzien: hij richtte dan in het gasthuis een zoogenaamde broederschap op. Zulke gasthuisbroedersschappen waren vereenigingen van vrome mannen en vrouwen die enkel om het goede werk dat zij daarmede verichtten de zorg voor het gasthuis waaraan zij verbonden waren op zich namen en tevens, als de stichter daarin niet of niet voldoende voorzien had, door het houden van inzamelingen in de geldelijke behoeften voorzagen.

Reeds zeer vroeg, wellicht in het begin der 13de eeuw, hebben Schepenen en Raad hier ten stede een gasthuis gesticht en daarin tevens een broederschap opgericht. Deze - iedere dergelijke vereeniging koos zich een patroon - noemde zich naar den Heiligen Geest, zoodat het hospitium den naam kreeg van het Heilige Geestengasthuis.

In Januari 1283 - het is de oudst bewaard geblevene - stelden Schepenen en Raad een ordonnantie vast op de stichting - "domus Sancti Spiritus et nostri hospitalis in Daventria" - , waarbij zij bepaalden dat er met het oog op de geringe geldmiddelen slechts 12 broeders en zusters, gezond van lichaam, tot het verrichtten der dagelijksche werkzaamheden, benevens een dienstdoend priester, zouden inwonen; dat de gelegenheid openstond om tegen betaling van een bedrag, waaruit men zou kunnen worden onderhouden, te worden opgenomen; dat de nalatenschappen dezer kostkoopers bij overlijden aan de stichting zouden vervallen; en dat verdere armen en behoeftigen in zoo groot mogelijken getale zouden worden opgenomen; terwijl ten slotte twee met name genoemde burgers als provisorsen - "officialis hospitalis" werden aangewezen.

Uit de ordonnantie van 1283 blijkt dat het Heilige Geestengasthuis in het laatst der 13de eeuw van bestemming veranderd was en niet meer, zooals oorspronkelijk, uitsluitend diende als logement voor doortrekkende vreemdelingen. Immers naast deze herbergde het reeds toen ook arme mannen en vrouwen, hetzij om niet, hetzij tegen betaling. Ongemerkt en zonder schokken was deze verandering tot stand gekomen; eerst was het gasthuis, toen het over enkele inkomsten ging beschikken, aan de arme passanten eenig voedsel gaan geven, vervolgens, toen het door verschillende schenkingen en legaten vermogender was geworden, werd - zoo is het ook elders gegaan - het verstrekken van tijdelijk logies aan behoeftige vreemdelingen bijzaak en werd het huis voortaan een instelling hoofdzakelijk bestemd tot het opnemen van oude mannen en vrouwen, die behalve een onderkomen ook hun dagelijksch voedsel en de noodige verpleging aldaar konden vinden.

Aldus is de toestand tot eind 16e eeuw gebleven. Doch toen in 1591 de gereformeerde kerk hier ter stede de heerschende geworden was moest er noodwendig verandering komen: de geestelijke zusters, aan wie tot nog toe de verzorging der bewoners was opgedragen, verdwenen en werden vervangen door betaalde krachten; ook voor de beide inwonende geestelijken was uit den aard der zaak geen plaats meer en de priester Gerryt Cruse, die van 1552 af als rector de administratie gevoerd had, legde in Mei 1592 voor het laatst rekening en verantwoording af. Het dagelijksch beheer werd voortaan opgedragen aan twee, in de 18e eeuw aan drie of vier provisorsen, door Schepenen en Raad uit de Gezworen Gemeente gekozen. Zij waren rekenplichtig aan de twee overprovisoren uit het stedelijk bestuur, waarvan telken jare op St. Petersoortaaf één door de schepenen uit hun midden en één door de raden uit hun midden benoemd werd. In de bestemming zelve van het gasthuis is echter, ook na 1591, geen vernadering gekomen: er zijn steeds kostkoopers en door Schepenen en Raad

benoemde kostgevers gebleven, terwijl tot het laatst der 17e eeuw toe voor behoeftige zwervers een bepaald vertrek - men sprak van "de wandelaerscamer" - bleef bestaan.

In den beginne verkeerde de stichting in verre van rooskleurige omstandigheden: het stedelijk bestuur had alleen het gebouw doch geen afzonderlijke fondsen beschikbaar gesteld. En de Heilige-Geesten broederschap zal dan ook aanvankelijk een zeer moeilijke taak te vervullen hebben gehad. Dank zij echter den bekenden weldadigheidszin onzer middeleeuwshe voorouders waren door schenkingen en legaten de inkomsten der stichting allengs gestegen, en kon een steeds grooter aantal behoeftigen worden opgenomen. En dien ten gevolge werd het Heilige Geesten gasthuis sedert de 18e eeuw ook het Grootte gasthuis genoemd, eene benaming waaronder de stichting thans uitsluitend bekend staat. Oorspronkelijk was het gasthuis gelegen aan de Brink ter plaatse van de tegenwoordige perceelen n. 73 (Birnie's Exploitatie Maatschappij) en n. 74 (firma Köler en Ankersmit), en was de hoofdingang in de Kleine Overstraat. In eene op 15 Maart 1644 gehouden vergadering van het stedelijk bestuur met de Gezworen Gemeente werd door de vertegenwoordigers van vier straten voorgesteld om het Heilige Geesten gasthuis te verplaatsen en het gebouw aan de Brink tot "bequame woningen" te verbouwen. De gemeenslieden uit de vier andere straten verklaarden zich hiertegen doch Schepenen en Raad schaarden zich aan de zijde der voorstellers en zouden "daerop te gelegener tijdt ten besten verdacht sijn". Het oog viel op het muntgebouw aan de Smedenstraat, dat als zoodanig geen dienst meer deed en stond waar thans nog een gedeelte van het Grootte en Voorster gasthuis gelegen is. Den 1sten April 1645 besloten Schepenen en Raad dat het Heilige Geesten gasthuis "mett eerster gelegentheynt in de Munte verlegt ende deselve daertoe geappropriert sall worden". Aan de achterzijde van dit gebouw lag het zich tot de Bagijnenstraat uitstrekkend terrein van het voormalig Meester Geertshuis, waardoor dus tevens de gelegenheid bestond het gasthuis zoo nodig te kunnen uitbreiden, een gelegenheid, waarvan in den loop der tijden meermalen gebruik is gemaakt. Zoo zijn reeds twee jaren later om een enkel voorbeeld te noemen, een zevental "proevenaershuyskens" bijgebouwd. In de 18e eeuw is het H. Geesten of Grootte gasthuis met het Voorster gasthuis vereenigd geworden (zie hierna 'Het Voorster Gasthuis').

Het Voorster Gasthuis

Den 20 Maart 1471 heeft de aanzienlijke Deventer burger Geerlich of Geert Hakesberch, die gedurende meerdere jaren schepen en raad dezer stad en kerkmeester van de St. Lebuïnuskerk geweest is, zijne onroerende goederen op de Berg in de Goltstraat bestemd "tot enen gasthuysse arme luyden dair inne te woenen ende oer kost ende noeturfte dair inne te hebben", aan welke stichting hij tegelijkertijd zijne geheele nalatenschap vermaakte. De uitvoering dezer beschikkingen werd bij dezelfde acte opgedragen aan vier met name genoemde "testamentores", die zich zelf bij het overlijden van een hunner zouden aanvullen, zoo dat in de plaats van den overledene "enen gueden man, gelike mechtich" door de overlevenden gekozen moest worden.

Het gedeelte van de Goltstraat, waar het "Geert Hakesberch's Gasthuis" gelegen was, heette de Voorst, wellicht aldus genoemd naar een voormalig huis daar ter plaatse van de heeren van Voorst. En in een acte van 25 Maart 1478 wordt het dan ook genoemd "zal. Geerd Hakesberges gasthuis geheeten in die Voerst". Deze lange benaming wordt in een schepenbrief van 1485 reeds verkort tot "gasthuis in die Voerst" waaruit ten slotte de naam Voorster gasthuis ontstaan is. De door de beheerders vastgestelde ordonnantie op de stichting bepaalt dat iemand die "aelmissen" geniet en "eigen off horigh" is niet mag worden opgenomen en dat er in het gasthuis 18 mannen en 8 vrouwen, die ouder dan 50 jaar zijn, kunnen geplaatst worden. Dan stelt een waarschijnlijk later aan de ordonnantie toegevoegd voorschrift vast dat de provisoren der stichting bestaan uit een schepen, een raad en twee gemeenslieden en dat bij overlijden van een hunner de keuze berust bij de overlevenden, die echter gehouden zijn in diens plaats in diens plaats iemand van dezelfde waardigheid te kiezen. Aan dit recht van cöoptatie is in den loop der 16e eeuw een einde gekomen: blijkens het oudst bewaard gebleven petrikeurboek, dat over 1582, toch werden reeds toen - en zoo is het tot het einde der Republiek gebleven - twee provisoren telken jare door de schepenen en raden uit hun midden gekozen. De beide gemeenslieden waren belast met het dagelijksch toezicht en één van hen daarenboven met het beheer van de goederen en fondsen der stichting; volgens het zoeven aangehaald voorschrift moest deze laatste jaarlijks rekening en verantwoording afleggen aan zijne drie medeprovisoren. Later werden de rekeningen van de beheerenden gemeensman alleen opgenomen door de beide provisoren uit de Raad, echter in tegenwoordigheid van den tweeden gemeensman. Van wanneer deze verandering dagteekent is onbekend, doch blijkens de oudst bewaard gebleven rekening (1623) was dit toen reeds het geval. En wanneer, zooals de rekeningen aantoonen, van 1707 af niet twee, maar vier gemeenslieden als besturende provisoren worden aangewezen, zijn dan ook drie hunner bij de afhooring tegenwoordig. Reeds twee jaren later, sinds

die over 1709, worden de rekeningen niet meer afgelegd door één hunner maar door de gezamenlijke provisorsen uit de Gezworen Gemeente; de beide provisorsen uit den Raad blijven bij voortdoring met de opnemings belast.

Hoewel Geert Hakesberch zijne stichting bestemd had ten behoeve van "arme luyde", zij het dan ook dat deze volgens de boven aangehaalde ordonnantie geen "aelmissen" mochten genieten, hebben de provisorsen reeds in de eerste helft der 16e eeuw een andere maatstaf voor opnemings aangelegd en de opengevallen plaatsen uitsluitend tegen betaling vergeven, zoodat het gasthuis allengs niet meer door "arme luyde" doch slechts door meer gegoeden bewoond was. Opmerkelijk in dit verband is een acte van 16 Augustus 1546, waaruit blijkt dat reeds eenige jaren te voren de gemeensman Wijnolt ten Berchuis, die beheerend provisor van het gasthuis was, met zijne vrouw in het voorhuis daarvan woonde en hem toen door zijne medeprovisorsen toegestaan werd daar levenslang te blijven en de kost te genieten. Een bewijs, hoe het verblijf in het Voorster gasthuis zelfs voor een lid der Gezworen Gemeente aantrekkelijk, althans niet beneden zijn waardigheid was. Of de maatregel om uitsluitend kostkoopers op te nemen het gevolg was van achteruitgang der inkomsten blijkt nergens en is ook niet waarschijnlijk. Het kan dan ook geen verbazing verwekken dat eindelijk gesproken wordt van het "misbruyc als in der Voirst geschiet is" en de Gezworen Gemeente in een gezamenlijke vergadering met den Raad voorstelt voortaan "den armen ende nyet den rycken die plaitsen om Gaetwillenn t'vergeven". Aan dit voorstel, waarmede Schepenen en Raad zich vereenigden, moge in den beginne de hand zijn gehouden, zeker is dat reeds in de rekening over 1623, evenals in de latere, wederom inkoopssommen van kostkoopers verantwoord worden; en de schrijver van de "Tegenwoordige staat van Overijssel" (1792) vermeldt dan ook: "zedert lange jaren worden de kost en huisvesting daar alleen vergund aan diezelven kunnen kopen".

Niettegenstaande bij de gewone inkomsten der stichting ook nog deze baten kwamen is de finantieele toestand van het Voorster gasthuis in den loop der 17e eeuw langzamerhand achteruit gegaan; zoozeer, dat Schepenen en Raad in December 1682 aan de beide provisorsen uit hun midden meenden te moeten aanbevelen het landbouwbedrijf met paarden en vee af te schaffen en de bewoners in het Grootte gasthuis onder te brengen. Dit plan, dat een radicale verbetering beoogde, vond echter bij de gezamenlijke provisorsen zelf geen instemming en men sukkelde nog tien jaren door totdat ook zij inzagen dat het niet langer ging en zelf een voorstel in den geest van dat van 1682 aan Schepenen en Raad deden. Naar aanleiding hiervan besloten deze in hunne vergadering van 21 Januari 1691, dat de proveniers, die moesten uitsterven tot 28, zouden worden overgebracht naar het Grootte gasthuis en dat de paarden, vee, landbouwgereedschappen en huisraad zouden worden verkocht; tevens machtigden zij de provisorsen van het Grootte gasthuis het op hun terrein gelegen "grootte bouwhuys" voor de nieuwe bewoners behoorlijk in orde te laten brengen en in den gevel daarvan in grauwen steen te laten uithouwen: "Het Voorster gasthuis". Tegen half April was een en ander gereed en konden de proveniers de nieuwe woning betrekken. Was hierdoor het Voorster gasthuis overgebracht naar het terrein en zelfs in een gebouw van het Grootte gasthuis, van een vereeniging der twee stichtingen was nog geen sprake: elke der beide instellingen behield haar eigen provisorsen en bleef geheel afzonderlijk beheerd. Lang duurde het niet of men begreep dat het practisch zou zijn indien dezelfde personen het dagelijksch bestuur van beide gasthuizen uitoefenden; en reeds van 1709 af werden dan ook steeds dezelfde gemeenslieden tot beheerende provisorsen van elke der twee stichtingen gekozen. Alleen de twee provisorsen uit den Raad, aan wie geen rekenplichtig waren, bleven voor beide instellingen nog verschillen totdat ook, van 1758 af, telken jare dezelfde schepenen en dezelfde raad tot provisorsen én van het Grootte én van het Voorster gasthuis benoemd werden. Doch dit alles bracht uit den aard der zaak nog geen vereeniging der beide stichtingen mede: het bleven geheel afzonderlijke instellingen, over elke waarvan de provisorsen jaarlijks rekening en verantwoording aflegden.

Eerst na de omwenteling van 1795 zou ook hierin verandering komen. Den 27en Maart 1798 vergunde de municipaliteit namelijk aan de inmiddels benoemde bestuurderen de inkomsten en uitgaven van beide stichtingen in één rekening te verantwoorden. En van toen af waren de beide instellingen geheel vereenigd onder één aan de stedelijke overheid rekenplichtig bestuur en sprak men voortaan van het Grootte en Voorster gasthuis.

Regestenlijst van het Groote en Voorster Gasthuis.

No. 25 H.G.

1339. Feria sexta post Omnium Sanctorum. (6 Nov.)

Deken en Capittel der kerk te Zutphen ontslaan Euese gezegd Rolofhick van Stockem, Sweder, Wolbert, Frederik en Euese hare kinderen uit allen eigendom en horigheid der Zutphensche kerk voor eene zekere som gelds. die ten nutte der kerk besteed zal worden en geven hun in erfpacht het erve **Rolofhinck** bij Stockem in het kerspel Marclo voor 5 solidi kl. penn. per jaar.

Met het bijna gaaf zegel der Zutphensche kerk. Gelijklopende acte bevindt zich in het Zutphensch archief onder No. 132.

No. 380. H.G.

1440. Op sunte Michiels aent. (28 Sept.)

Wigbolt van Warmelo, Rigter op Kedinghen, doet kond, dat Johan Roleving aan zijnen neef Oetbert Rolevich verkocht zijn geheele erve en goed **Rolevinch** in de buurschap Stockem en de tienden te **Ghelekinc** te Boesberghe, benevens al het land, dat hij in het kerspel Marckele bezit, met bepaling, dat zoo Johans vrouw hem overleeft, zij levenslang de lijftucht dier goederen zal hebben.

Keurnoten en Gerigtslieden: IJsebrand van Weijlehusen en Zweder Wolter Luedinxzoon. Het zegel van den Rigter ontbreekt.

No. 381. H.G.

1440. Op sunte Michiels aent. (28 Sept.)

Gelijklopende acte met bijvoeging, dat Oetbert, zoo Johan door zijne vrouw overleefd werd, aan deze 10 molder rogge per jaar uitkeeren zoude.

Keurnoten als voren. Het zegel is aanwezig.

No. 382. H.G.

1440. Des nesten donredages nest aller gades hilligen dage. (3 Nov.)

Dezelfde acte als die van 28 Sept. (No. 380.)

Keurnoten en Gerigtslieden: Dijrc van Ramele en IJsebrant van Weilehusen. De zegels van den Rigter en de keurnoten ontbreken.

No. 433. H.G.

1447. Des wondsdages in der hilligen passie weke. (5 April.)

Johan Roleuincd geheeten Krijtrauen en Lutgert zijne vrouw verkoopen aan Konne Weijlehusen hun **veldkampje bij Vriwinckampe**, tusschen Mensingh en Lutlike Wennekinck, in de buurschap Stockem, kerspel Markelo, voor een pachtgoed der heerschap Diepenheim.

Bezegeld door Johan en ter zijner bedde ook door Claweze van Ouerhaghen, Drost te Depenheim. De brief is ingeknipt en op ééne plaats vergaan.

No. 445. H.G.

1448. Z.d.

Aerndt van Warmelo, Rigter van Kedingen, doet kond, dat Oetbert Roleuijnck aan zijnen oom Johan Rolevijngh tot lijftucht vermaakt heeft 20 molder rogge uit het erve en goed **Roleuijnck** en uit de de tienden te **Gelekijnck** in de buurschap Stockem, kerspel Marckeloe.

Keurnoten en Gerigtslieden: Wolter Ludijnck en Henrick Ladijnck Woltersz. Afschrift of ontwerp, zonder zegel en met doorhalingen.

No. 449. H.G.

1448. Aug. 8.

Herman van Zedem, klerk van de Utr. diocese en openbaar keizerlijk notaris, maakt acte op, waarbij Johannes Roelevinck gezegd Kreijtrauen, burger te Lochem, in bijzijn van Johannes de Hoeben, Deken, Mr. Henrik van Goch en Dirk Stockmans, Kanunniken der St. Walburgskerk te Zutphen, aan zijnen kleinzoon Oetbert Roelevinck schenkt het erve **Roelevijnck** in de buurschap Stockem, kerspel Marclo, behoudens een erftins van 5 oude solidi per jaar daaruit aan Deken en Capittel der Zutphensche kerk.

Gedaan te Zutphen in het huis van den Deken. Getuigen: Johan van Zuderaes, Herman Rotbeeck, Jacob Schadevelt en Lubbert Vbbelink, leeken der Utr. diocese. Door Deken en Capittel en door den Notaris gemerkt.

No. 554. H.G.

1461. Op Sonte Martens auont in den wijnter. (10 Nov.)

Jacob van Tije, Rigter over Kedinghen, doen kond, dat Wenemer Boeuijnck en Hinrick Splierter diens vrouw, met Mechtelt en Hinrick hunne kinderen, aan Andries Splierter verkocht hebben hun vrij edel eigen kamp, geheeten de **Hongerinckkamp** in de buerschap Stockem, gerigt Marckloe.

Keurnoten: Pelegrim van Tije en Arent van Warmlo. De zegels van den Rigter en Wenemer zijn in spijt gewonden. De brief is ingeknipt als afgedaan.

No. 605. H.G.

1470. Op sente Peters ende Pauwels Auont der hilgher Apostelen. (28 Junij.)

Johan Peterssoen en Alijt zijn vrouw geven aan Alijt Roelevijnck en Grete haar zuster het regt, van de 3 molder rogge jaarlijksche rente, die deze hun verkocht hebben uit het erve en goed **Rolevinck** te Marclo, in de buerschap Stockem, krachtens brief bezegeld door Jacop van Thies, Rigter van Kedingen, weder te koopen met 12 R. gl. van 36 Deventer kromstaarten het stuk voor elk molder.

De rente schijnt inderdaad gelost te zijn blijkens de inknipsels in den brief, waaraan ook het zegel van Jacob van Tije niet meer hangt, die ter bede van Johan en Alijt, als geen zegel hebbende, den brief bezegeld heeft.

No. 636. H.G.

1474. Op sente Martens auent juden wijnter. (10 Nov.)

Bertolt van Langhen. Rigter over Kedinghen, doet kond, dat Grete en Aleijd Rolevinck, met Dijrik Wolterssone als momber, en Drijrik zelf als zaakwolde, aan Drijrike Hermanszone en Wolter diens vrouw verkocht hebben de geheele grove en smalle tienden over het erve en goed **Ghelekijnck**, in de buerschap Boseberghe, kerspel en gerigt Marckeloe, voor een vrij doorslachtich eigen goed.

Keurnoten: Jacob van Tije en Wjillem Loedijnck, die hunne oorkonde daarop ontvangen hebben. Met het zegel des Rigtters.

No. 647. H.G.

1477. April 17.

Reijnier van Glesth en Johan Muijsgijn, Schepenen te Keulen, doen kond, dat Reijnart Stempell, ingezeten van Keulen, bekrachtigd heeft al hetgeen zijne vrouw Geretijn Roelevijck, wonende in het 11000 maagden klooster aldaar, doen en laten zal met het erve **Roelevijnck**, in de buerschap Stockem, kerspel Marckell.

Met de zegels der Schepenen. In het Hoogduitsch geschreven.

No. 651. H.G.

1477. Des saterdaghes na sunte Katharinen daghe der hilligher joncfrouwen. (29 Nov.)

Bertolt van Langhen, Rigter over Kedingen, doet kond, dat Reijnier Stempel, Grete Roleffinck diens vrouw en Alijd haar zuster, aan Rolof Mijchaelszone en Johan Borren, Provisoren van het H.G., verkocht hebben hun geheele erve en tinsgoed **Roleuinck** in de buerschap Stockem, kerspel en gerigt Markeloe.

Keurnoten: Johan ten Bussche en Johan de Bouener, die met den Rigter hunne oorkonde ontvangen hebben. Bezegeld door den Rigter en ter bede der verkoopers door Dijrck van den Schuldenborch.

No. 652. H.G.

1477. Des saterdaghes na sunte Katherinen daghe der hillighen joncfrouwen. (29 Nov.)

Dezelfde doet kond, dat Dijrick Hermanszone en Willem Loedinck, als momber over zijner dochter kind Gherdeken, aan Roloff Michaelzone en Johan Borre, Provisoren van het H.G., verkocht hebben de grove en smalle tienden over het erve en goed **Ghelekijnck**, in de buerschap Boeseberghe, kerspel en gerigt Marckeloe, met den brief, waarbij verkooperen die gekocht hebben van Grete en Aleijd Roleuijnck, met Dijrick Wolterszone als momber.

Keurnoten: Steuen van Grijmbeghe en Johan den Bouener. Met zegel van den Rigter.

No. 666. H.G.

1479. Des donresdages na onser lieuer vrouwen daeghe Conceptionis. (9 Dec.)

Bartholt van Langen, Rigter over Kedingen, doet kond, dat Roloff van Langen en Fenne diens vrouw aan Roloff Michels, Johan Borren, Johan van Oetmersen en Hernick Zwanen, Provisoren van het H.G., verkocht hebben hun erve en goed **Leefterdingk**, in het gerigt van Kedingen, in het kerspel Merckele, buerschap Stockhem, voor een leengoed van Mijn Gen. Heer van Utrecht.

Gerigtslieden en keurnoten: Euert van Leijden en Gercelijns van Aller. Met het zegel des Rigtters

No. 670. H.G.

1480. Op onser leuer vrouwen dach toe lijchtmissen. (1 Junij.)

Euert, Dijrck, Roloff en Bertelt van Langhen, gebroeders en echte kindere van zal. Berteld v. Langen, verklaren, dat Johan Boeck met hun goedvinden het erve en goed **Lefferdinck**, in de buurschap Stochem, kerspel Marckelle, overgedragen heeft aan het H.G., krachtens den commissiebrief door Bisschop David van Bourgondie gegeven heeft aan Jacopp van Hacforden, Drost van Zalland; zij beloven, dat hun broeder Heer Otto v. L. deze handeling ook goedkeuren zal.

Met de zegels der 4 broeders.

No. 673. H.G.

1481. Des donredages na onser lieuer vrouwen dage annunciacionis. (29 Maart.)

Wijllem Splierter Henriksz en Trude diens vrouw geven aan het H.G. een kamp lands met de "wrucht" in de buurschap Stockem, kerspel Marckeloe, strekkende aan Stockemer-esch, tot aan de Hungerinck-bleeke, bijlangs den weg naar Diepenheim, horende in het erve **Roleuinck**, om eeuwig te bezitten.

Met het zegel van Willem.

No. 737. H.G.

1490. Op Sunte Blasius dach. (3 Febr.)

Johan die Reijger, Rigter over Kedijngen, verklaart, dat Lambert ten Hachuijs en Alijt diens vrouw aan de Provisoren van het H.G. te Deventer Wijllem van Auerenck en Wijllem van Sweeten verkocht hebben den **Koeterkamp** in het kerspel van Merckell, buurschap Stockem, tegenover het huis te Lefferdijnck, waarnaast oostwaarts Wolberdijnckskamp, westwaarts Lefferdijnckskamp behoorende aan het H.G. noordwaarts Hongerdijnckskamp en zuidwaarts de gemeene straat genaamd de Rueterstege liggen, voor een edel eigen tins- en tiendvrij onbelast land.

Keurnoten en gerigtslieden: Henrick Splierter en Johan Hulsbroeck die hunne oorkonde met den Rigter hierop ontvangen hebben. Met het zegel des Rigtens.

De kamp heet op de keerzijde de Coterkamp.

No. 738. H.G.

1490. Op Sunte Blasius dach. (3 Febr.)

Gelijkluidende acte.

Zonder zegel des Rigtens. Enkele verschillen in de spelling zoals Hungerdinckskamp, de Ruijter-Steghe, Hulsbecke enz.

No. 739. H.G.

1490. Op sunte Gertruden dach. (17 Maart.)

Willem Splierter Hermansz en Gertrut zijn vrouw verkoopen aan de Provisoren van het H.G. Willem de Auerenck, Willem van Sweeten, Rembolt van Schuttorp en Willem Spoeltman, **een stuk land** van spint gezaais in het kerspel Merckell, buurschap Stockem, tusschen Lefferdincks land en Reneschen kamp en met de eene zijde naast Gheert Wijnckens land, met de andere aan den Kotterkamp van het H.G., voor een vrij edel eigen goed, tins- en tiendvrij en onbelast; ook verklaren verkoopers nimmer aanspraak te zullen maken op den kamp hoorende de **Rolevijnck** nu gelegd in **Leefferdinck**, tusschen Gert Wijnckens en Willem Splierters land en met de eene zijde aan het veld naast den weg, met de andere aan Wessel Loijncks land grenzende.

Met Splierter's zegel.

No. 744. H.G.

1491. Op sunte Barnabas dach Apostels. (11 Junij.)

Johan die Reijgher, Rigter over Kedingen, doet kond, dat Henrick Splinter, Anna diens vrouw, Gert, Johan en Anna, hunne kinderen, aan Willem to Auerenck, Willem van Sweeten, Remmelt van Schuttorp en Willem Schockman als Provisoren van het H.G. verkocht hebben eenen vrij edel eigen kamp geheeten den **Hongerinckkamp**, in het gerigt en kerspel van Merckel, buurschap Stockem, aan beide einden tusschen kampen van het erve Leefferdinck van het H.G., ten zuiden grenzende aan de gemeene straat geheeten de Reuterstege en aan de andere zijde aan den gemeenen enk: en dat verkooperen ook handelen namens hun zoon Johan, die altijd buiten 's lands is.

Keurnoten: Johan van Graez en Gert ter Kochorst. Met de zegels van den Rigter en van H. Splinter

No. 1019. H.G.

1550. Junij 2.

Herman van Langen schrijft uit Rijssen aan Mr. Gerijdt Weuel, Provisor van het H.G., dat hij gebruik wil maken van het regt tot lossing en wederkoop van de grove en smalle tienden over het erve en goed **Leeftijnck** in de buerschap Stockem, krachtens den in afschrift er bij gevoegden brief van St. Mathias avond 1480, waarbij Berte Pelserijnck dit regt geeft aan Bertold van Langhen, die de tienden van haar gekocht had, en diens erfgenamen, met 105 g. R. gl.

Beide stukken op papier. Het oorspronkelijke van den brief van 1480 was ter bede van Berte, die geen zegel had, bezegeld door Johan den Roeden van Hekeren.

No. 1074. H.G.

1560. Oct. 23

Johan van Ligne, Graaf to Arenberch, enz. beleent namens Koning Philips, Hademan van Laer, na doode zijns vaders Johan van Laer, ten behoeve van het H.G., het goed **Leefferdinck** in het kerspel Marckeloe, buerschap Stockum.

Mannen van leen: Engelbert van Ensse, Vnico Ripperda en Berent van Beuervoerde. Gedaan te Deventer. Met het leenzegel van Overijssel.

Op de vouw staat: "Mij jegenwoirdich Gualterottij." Bijgevoegd een afschrift op papier, gewaarmerkt door Jacob van Coevorden als Lt. Stadhouders wegens Zijne Hoogheid over de leenen in Overijssel.

No. 1075. H.G.

1560. Oct. 23.

Dezelfde doet als stadhouder-generaal der leenen kond, dat Hademan van Laer verklaard heeft, dat zijn vader Johan v. L. na doode van Henrick Ludeloff ten behoeve van het H.G. beleend is met **Leefferdinck**, zonder daarop eenig ander regt te pretenderen.

Leenmannen: Engelbert van Ensse en Vnico Ripperda. Gedaan te Deventer. Geteekend: Gualterotti.

No. 1204. H.G.

1583. Febr. 4.

Koning Philips beleent door tusschenkomst van Robert van der Beeck, Rentmeester van Salland, als Lieutenant der Overijsselsche leenen, Johan van Haue, Provisor, ten behoeve van het H.G., na doode van den laatsten hulder Hademan van Laer, het goed **Leefferdingh** in de buerschap Stockum, kerspel Marckelo.

Leenmannen: Reinolt then Loe en Johan van Walbeecke. Met het groote leenzegel van Overijssel en get. Roelinck

No. 1277. H.G.

1596-1619.

Stukken over de **markevergadering** te Stockum, waarin het H.G. gewaard was.

Weinig belangrijke papieren.

No. 1568. H.G.

1683. Junij 17.

Everhard Berdenis Dr. Verwalter Rigter van Kedingen certificeert, dat ter instantie van Joan Rijcken, Provisor van het Gr. G., Aelbert op ' Hoge Laer, Jacob Fruirick, Jan Lojnck en Jan Wolberinck onder eede verklaard hebben, dat de weg tot de Dijkmate naast Reppelers maete, welke het Gr. G. van **Nijhuis** gekocht heeft, al voor 50 jaar vrij en onbekommerd door de meijeren van dien gebruikt is, zonder door iemand gestoord te zijn.

Keurnoten: Jan van Laer en Jan Tangena. Met handtek. en opgedrukt zegel van Berdenis.

No. 1730.

1766. April 4.

Burgemrs, indertijd benoemen in plaats van de door ouderdom ongeschikt geworden wed. Brinkhuis, tot ondermoeder in het Gr. G. Geertruid Wolbers, wed. van Garrit **Roelevink**, doch zonder het tractement van f 10 te mogen genieten.

Get. door Secr. M. van Doorninck.

No. 1821.

1800. Junij 15.

Jan Barth bekent van Opzienderen en Bestierderen van het Gr. G. gekocht te hebben een tiende uit het erve **Gelkink** in Stokkum, voor Willem Gelkink, bouwman op dat erve, voor f 1600.

Get. door den kooper en Berend Berendsen en Willem Gelkink als borgen. Bijgevoegd de bekrachtiging van de Municipaliteit van 27 Junij, waaruit blijkt, wat in de laatste 10 jaar de tiende opbragt.